

CERTIFICATS OFICIALS ADMINISTRATIUS DE CONEIXEMENTS DE VALENCIÀ

QUADERN DE NIVELL

C2

VERSIÓ FEBRER 2018

GENERALITAT
VALENCIANA

CONSELLERIA D'EDUCACIÓ,
INVESTIGACIÓ, CULTURA I ESPORT

JUNTA
QUALIFICADORA
DE CONEIXEMENTS
DE VALENCIÀ

ÍNDEX

1.	DESCRIPTOR GLOBAL DE NIVELL	03
2.	OBJECTIUS PER ÀREES	04
2.1.	COMPRESIÓ ORAL	04
2.2.	COMPRESIÓ ESCRITA	05
2.3.	EXPRESSIÓ I INTERACCIÓ ORALS	06
2.4.	EXPRESSIÓ I INTERACCIÓ ESCRITES	07
2.5.	ESTRUCTURES LINGÜÍSTIQUES	08
3.	CONTINGUTS	10
3.1.	CONTINGUTS TEMÀTICS I COMUNICATIUS	10
3.2.	CONTINGUTS LINGÜÍSTICS	15

1.

DESCRIPTOR GLOBAL DE NIVELL

Nivell d'usuari experimentat avançat

El certificat de nivell C2 acredita un domini de l'ús de la llengua, tant oral com escrit, d'usuari experimentat avançat, que permet expressar-se amb espontaneïtat, flexibilitat, complexitat, fluïdesa i correcció, i produir un discurs, oral o escrit, adequat al destinatari, a la finalitat comunicativa i al registre que exigeix la situació.

La persona que opte a aquest certificat ha de ser capaç de comprendre qualsevol text oral o escrit pertanyent a diversos àmbits d'ús i registres i en condicions de comunicació no sempre òptimes; de crear una àmplia gamma de textos llargs i complexos; d'expressar-se espontàniament, amb fluïdesa i precisió, distingint matisos subtils de significat fins i tot en les situacions més complexes i adaptant la seua producció a tota mena de variables contextuais, i de produir textos clars i ben estructurats adequats a una gamma àmplia de gèneres i registres.

2.

OBJECTIUS PER ÀREES

2.1.

COMPRESIÓ ORAL

Pot comprendre sense dificultat qualsevol altre parlant de la llengua i qualsevol tipus de parla, siga quin siga el ritme, el registre i la intenció amb què s'articule, tant si es tracta de converses cara a cara com vehiculades a través de mitjans de comunicació, i encara que es parle amb un accent o en una varietat lingüística diferent de la pròpia.

- Pot seguir fàcilment interaccions complexes entre interlocutors parlants de valencià.
- Pot comprendre sense dificultat intercanvis comunicatius de caràcter general i també de tipus especialitzat, encara que hi apareguen expressions col·loquials, formes d'àmbit geogràfic restringit o terminologia poc familiar.
- Pot extraure informació precisa d'anuncis públics, fins i tot si són emesos amb un so distorsionat i de poca qualitat (per exemple, en una estació, un estadi, etc.).
- Pot comprendre sense esforç qualsevol tipus de producció oral en directe o emesa pels mitjans de comunicació, ja siguen programes de televisió o pel·lícules que utilitzen una quantitat considerable d'argot i d'expressions idiomàtiques, i identificar-hi detalls que evidencien actituds i relacions implícites entre els interlocutors.
- Pot detectar el to, les distincions subtils d'estil i els sentits figurats, i identificar les ambigüitats i els dobles sentits.
- És capaç d'apreciar la ironia, el sarcasme, el joc verbal i les al·lusions humorístiques de tipus cultural, i extraure'n conclusions.
- Pot entendre sense esforç textos corresponents a diferents varietats dialectals en tots els registres.

Pot comprendre i interpretar qualsevol forma de llenguatge escrit, incloent-hi materials de gran exigència acadèmica i cognitiva, textos literaris o no literaris, abstractes i estructuralment complexos o rics en expressions col·loquials, i apreciar-hi distincions subtils d'estil.

- Pot comprendre una gamma àmplia de textos que poden aparèixer en la vida social, professional o acadèmica, i identificar-hi detalls subtils que inclouen actituds i opinions de l'autor o autora, tant implícites com explícites.
- Pot comprendre amb detall instruccions públiques llargues i complexes sobre qualsevol procediment relacionat amb la seua especialitat o no.
- Pot comprendre sense problemes una àmplia gamma de textos de caràcter literari (poemes, contes, narrativa curta contemporània, novel·les, teatre...) o de fets reals, i apreciar-ne les diferències d'estil.
- Pot comprendre textos escrits en variants diatòpiques, diafàsiques i diastràtiques.
- Pot comprendre expressions col·loquials o idiomàtiques, fins i tot les que tenen un ús menys general.
- Pot anticipar-se a allò que està llegint.
- Pot copsar les pressuposicions, els sobreentesos i allò que no es diu explícitament (ambigüitats, dobles sentits, el·lipsis, trets de l'autoria del text, etc.), i el to del text (ironia, sarcasme, humor, etc.).

Pot expressar-se espontàniament, amb fluïdesa i precisió, amb una elocució pròpia dels registres més formals i distingint matisos subtils de significat, fins i tot en les situacions més complexes, i sap adaptar el seu discurs al dels interlocutors.

- Pot presentar temes complexos amb seguretat davant d'un públic que desconeix el tema, estructurar i adaptar l'exposició amb flexibilitat per a respondre a les necessitats d'aquesta audiència, i destacar-ne els punts significatius.
- Pot interactuar de manera còmoda i apropiada sense cap limitació lingüística en qualsevol situació de la vida personal i social.
- Pot contribuir a textos conversacionals, formals i no formals, estructurant el discurs i interactuant amb autoritat i una completa fluïdesa, com ho faria un parlant de valencià.
- Pot fer exposicions i argumentacions clares, elaborades i ben construïdes, d'una manera planera i fluida. Pot defensar la seua posició en discussions formals sobre qüestions complexes, amb arguments articulats i persuasius.
- Pot fer un bon ús d'expressions idiomàtiques i col·loquials, expressar amb precisió matisos subtils de significat i reaccionar a intervencions d'altri, utilitzant amb precisió una gamma extensa d'estratègies.
- Té una elocució correcta, que és capaç d'adaptar a diferents registres i situacions comunicatives.

Pot escriure textos complexos de manera clara i fluida, amb un estil apropiat i eficaç i una estructura lògica que ajude el destinatari a trobar-ne els punts importants. Pot interactuar per escrit amb facilitat i habilitat, i sap captar els matisos implícits de l'interlocutor i fer-hi al·lusions.

- És capaç d'escriure històries i descripcions ben construïdes, interessants i fàcilment llegibles, d'experiències viscudes, en un estil adequat al gènere.
- Pot escriure informes o articles complexos, crítiques (literàries o de productes audiovisuals) i projectes d'investigació que presenten arguments, amb una estructura lògica, eficaç i fluida.
- És capaç d'escriure textos de formalitat alta en varietat estàndard, de caràcter especialitzat i no especialitzat, que requereixen una preparació prèvia notable: textos de l'àmbit periodístic (cartes al director d'un diari, articles d'opinió, col·laboracions en revistes...); correspondència formal a institucions, empreses...; textos escrits per a ser pronunciats (discursos breus, parlaments en festes, reunions...), etc.
- Pot resumir amb precisió textos narratius literaris, expositius, argumentatius, etc., llargs i exigents.
- Pot prendre apunts detallats i de manera acurada del que es diu en una conferència o en una altra mena d'exposició, i és capaç de reutilitzar aquesta informació per fer textos nous, de diferent àmbit, gènere o registre, o adreçats a diferents públics i intencions comunicatives.
- Pot expressar-se amb un discurs ben articulat i amb marques de tota mena que ajuden el destinatari o destinatària a fixar-se en els punts més significatius i a recordar-los.
- Pot produir un discurs clar, fluid i ben estructurat que demostra un ús totalment controlat d'estructures organitzatives i mecanismes de cohesió propis de la llengua escrita formal.

-
- És capaç de reformular, a partir de molt diverses variables, textos que es prenen com a referència.
 - Pot adequar la seua producció escrita a lectors i funcions comunicatives diversos, i pràcticament a qualsevol mena de variable contextual.

2.5.

ESTRUCTURES LINGÜÍSTIQUES

Té un domini exhaustiu, correcte i altament fiable de les estructures lingüístiques, sense manifestar cap tipus de limitació per a formular, amb un lèxic precís i ric, el seu pensament, tot eliminant l'ambigüitat i ajustant els recursos expressius al grau de formalitat i a les exigències específiques d'una sèrie molt extensa de gèneres discursius.

- Té una elocució correcta i adequada als diferents registres. Domina el sistema vocàlic i el consonàntic, tant en l'àmbit de la identificació fònica com en el de la producció.
- Té un domini de la normativa ortogràfica, incloent-hi les excepcions i els casos de més dificultat, i escriu textos sense faltes d'ortografia. Coneix els criteris que s'utilitzen quan cal fer adaptacions fonètiques i gràfiques de les paraules estrangeres (préstecs). Domina l'ortografia de les grafies cultes.
- Coneix amb profunditat la morfologia nominal i verbal, incloent-hi els casos excepcionals, d'especial dificultat o més formals.
- És capaç d'utilitzar sense restriccions, i amb una precisió quasi absoluta, les formes diverses de totes les categories gramaticals; domina una àmplia gamma de recursos de sintaxi oracional i textual, fins i tot dels usos més problemàtics des del punt de vista normatiu, i pot utilitzar aquests coneixements en funció del context de comunicació, del gènere i del grau de formalitat de la situació.
- Domina un repertori lèxic molt ampli que comprén expressions idiomàtiques i col·loquials, i demostra tindre consciència dels graus de connotació semàntica, així com de l'adequació a la formalitat del discurs i dels usos intencionats de canvi de registre.

-
- S'expressa amb una precisió lèxica absoluta i utilitza amb consistència un vocabulari correcte i adequat. Té una competència semàntica àmplia no sols de la relativa al lèxic, sinó també de la que transmeten els elements gramaticals i la perspectiva pragmàtica.
 - Coneix les característiques pròpies del lèxic d'especialitat, coneix els criteris utilitzats per a la fixació del lèxic i sap utilitzar eines de consulta per a resoldre dubtes de lèxic comú i especialitzat.
 - Coneix les característiques dels registres i de les varietats geogràfiques generals, i és capaç d'explicar-les.
 - Manté un domini gramatical constant sobre un llenguatge complex, fins i tot quan ha de desviar l'atenció cap a un altre punt (per exemple, quan planifica el que dirà o quan segueix les reaccions dels altres).
 - Té prou coneixements de gramàtica del text per a corregir les produccions pròpies, reparar les produccions alienes i garantir un estil adequat.
 - Té un coneixement exhaustiu de l'organització del significat dels textos, tant des del punt de vista de la coherència i l'estructura de la informació com des de la perspectiva de la cohesió i dels elements lingüístics que permeten la construcció global del discurs.

3.

CONTINGUTS

3.1. CONTINGUTS TEMÀTICS I COMUNICATIUS

3.1.1. Relacions personals i socials

- Entendre tota mena d'intercanvis comunicatius d'àmbit privat i social.
- Produir intercanvis comunicatius tenint en compte les estructures pròpies de cada situació i gènere en àmbits generals i especialitzats.

3.1.2. Habitatge, llar i entorn

- Descriure les fases de construcció d'un habitatge i participar en transaccions de compravenda, lloguer i intercanvi de cases.
- Descriure i opinar sobre processos de restauració i decoració d'un habitatge i materials i eines que s'hi utilitzen. Instal·lacions i característiques de l'habitatge.
- Ampliar el lèxic relacionat amb l'entorn: denominacions de llocs, paisatges i zones urbans i rurals.

3.1.3. El món del treball

- El treball i l'activitat professional: caracteritzar el treball i les relacions professionals d'un sector productiu.
- Establir les dinàmiques de l'economia mundial actual (globalització i efectes sobre el món del treball).
- Descriure les condicions laborals. Remuneració i drets laborals, acomiadaments i desocupació, seguretat en el treball.

3.1.4. Alimentació i restauració

- Conèixer i caracteritzar amb el lèxic apropiat els aliments bàsics i els components alimentaris per tal de seguir una dieta sana.
- Descriure la simptomatologia dels trastorns alimentaris més coneguts i les causes que els provoquen. Les al·lèrgies bàsiques i els productes al·lèrgens que les provoquen.
- Anomenar i descriure receptes i plats propis i d'unes altres cultures.
- Denominacions d'establiments d'hostaleria.

3.1.5. Temps lliure, oci i turisme

- Conèixer diferents tipus d'esport i les condicions per a practicar-los: llocs on es realitzen, material necessari, persones que hi participen, regles del joc, etc.
- Organitzar activitats culturals i actes socials i participar-hi: llocs on se celebren, lèxic relacionat, professions relacionades, accions relacionades...
- La indústria del turisme. Llocs d'interés per valor paisatgístic, cultural o gastronòmic; professions relacionades; allotjament; instal·lacions; serveis...

3.1.6. Mitjans de comunicació

- Comprendre i produir textos de qualsevol gènere (premsa escrita i digital, ràdio o televisió): notícies, opinió, entrevistes, entreteniment, documentals, concursos, etc.
- Fer evidents les noves pràctiques informatives i d'entreteniment en l'entorn digital i d'Internet.
- Conèixer i descriure els aparells i accessoris tecnològics i els usos adequats d'aquests.

3.1.7. Salut i cures físiques i assistència social

- Descriure els estats de salut: malalties i simptomatologia, llenguatge relacionat amb les proves mèdiques, medicaments...
- Actuar en casos d'accidents i lesions: assistència sanitària, centres hospitalaris i personal sanitari, discapacitats, assegurances mèdiques...
- Descriure sistemes i processos d'assistència social: atenció en llars de jubilats, centres de dia i entorns culturals i d'entreteniment per a gent major i gent amb discapacitats.
- Establir els paràmetres d'higiene i atenció corporal: estètica, cura de la roba.

3.1.8. Entorn cultural i activitats artístiques

- Conèixer les professions relacionades amb entorns culturals: gestió i dinamització, creació, intercanvis d'experiències.
- Conèixer les disciplines i qualitats artístiques: música i dansa, arquitectura, escultura i pintura, literatura, fotografia, cine i teatre, etc. Passat i present.

3.1.9. Activitats comercials i transaccionals

- Interactuar en l'activitat comercial: tipus de botigues, productes, descripció d'espais, intercanvis comunicatius, etc.
- Conèixer els mitjans de pagament i de descomptes. Compres per Internet.
- Fer una descripció detallada de les peces, materials, accessoris, etc., dels productes: roba, electrodomèstics, informàtica, etc.

3.1.10. Educació i formació continuada

- Descriure el sistema educatiu i el personal d'institucions educatives.
- Descriure les diferents etapes del sistema educatiu: Educació Primària, Secundària, estudis universitaris i superiors.
- Conèixer les assignatures o àrees i les activitats acadèmiques d'avaluació: tipus de proves d'avaluació, qualificació i certificació.
- Conèixer les titulacions.

3.1.11. Béns i serveis. Economia i indústria

- Actuar en diferents serveis privats i públics: bancs, correus, reciclatge de fem, policia, hospitals, etc. Ajudes socials.
- Descriure el sector de les finances i la borsa: economia i diners, mercat financer.
- Conèixer l'organització interna d'entitats i empreses: tipus d'empresa i organització, situació de l'empresa.
- Conèixer els diferents sectors productius: construcció, indústria pesant i lleugera, serveis, sector agropecuari i pesca.

3.1.12. Medi físic i sostenibilitat

- Medi ambient: conceptes generals.
- Descriure els efectes de les catàstrofes mediambientals. Establir les causes del canvi climàtic i opinar sobre les solucions aportades per a reduir-ne l'impacte.
- Fonts d'energia i sostenibilitat.

3.1.13. Política i societat

- Estructura política del país. Càrrecs polítics. Administració i institucions públiques.
- Conèixer els partits polítics del país i quines opcions ideològiques representen.
- Descriure sobre els esdeveniments rellevants de la història recent del país i opinar-hi.
- Debatre sobre la posició simbòlica de les classes socials.
- Conèixer l'organització i la tasca de les altres organitzacions públiques i privades (ONG, organitzacions sense ànim de lucre).

3.1.14. Llengua i comunicació

- Conèixer el lèxic relacionat amb l'aprenentatge d'un idioma. Metallenguatge.
- Caracteritzar les diferents famílies lingüístiques del món, els idiomes més pròxims a l'aprenent per procedència i els de l'entorn de vida.
- Conèixer els mitjans de comunicació aplicats a la formació.
- Establir els elements propis del llenguatge gestual.

3.2.

CONTINGUTS LINGÜÍSTICS

3.2.1.

Fonètica, elocució i ortografia

• Elocució i fonètica sintàctica

- Coneixement i aplicació dels criteris d'elocució estàndard, i valoració dels casos excepcionals, d'especial dificultat o més formals: enllaços sintàctics, casos especials amb sons consonàntics sonors (*examen, transistor*), etc.
- Sons de la llengua i els fenòmens fonètics (elisions, sinalefes, sonoritzacions...). Fenòmens de fonètica sintàctica: emmudiments i sensibilitzacions, ensordiments i sonoritzacions, assimilacions, geminacions.
- Pronunciació de paraules evitant el desplaçament accentual impropï de l'elocució formal (*diòptria, atmosfera, estudia, període*).
- Entonació i corba melòdica de l'oració per a expressar matisos subtils de significat.
- Coneixement dels sistemes vocàlic i consonàntic de les principals varietats geogràfiques.
- Accent, ritme i entonació; patrons tonals d'elements lèxics aïllats: accentuació de paraules cultes (*medulla...*).

• Síl·laba, diftong, hiat i vocals

- Vocals *i/e* i *o/u* en pseudoderivats (*línia / alinear; doble / duplicar; full / fol·licular...*).
- Vocals *a/e*. Alguns compostos cultes i derivats formats a partir de mots grecs i llatins (*astigmatisme...*).
- Vocals *o/u*. Alguns mots invariables acabats en *-us* (*genotipus, porus, rictus, lapsus...*).

-
- Estrangerismes: reforç en *e*- en mots que comencen per *s*- aspirada (*espot, esquaix...*); accentuació dels estrangerismes adaptats / no adaptats (*apartheid, per capita...*); conservació o adaptació de les grafies *w, k i y* (*kiwi/vàter; vodka/estoc; whisky/hoquei...*).
 - Paraules amb dificultat vocàlica o que contrasten amb altres llengües (*arravatar-se, ciment, bambolina, sarbatana...*).
 - La *e* de suport en derivats i compostos (*infraestructura, reescriure...*).
 - Vocals obertes i tancades en mots que presenten dubtes col·loquialment o sense punts de referència clars (*flota, Les Corts, sostre, postres, (ell) contesta, singlot, toll...*).
- **Accent, dièresi i guionet**
- Normativa sobre l'accentuació, incloent-hi les excepcions i els casos de més dificultat, com ara cultismes d'ús formal restringit que solen presentar alteracions en la posició de la síl·laba tònica (*alvèol, èczema, cotilèdon...*), topònims i antropònims (*Kíev, Vladímir...*). Accentuació de paraules d'ús general en la llengua formal que solen presentar dubtes a causa de la posició de la síl·laba tònica (*acne, atmosfera, ciclop, etiop, diòptria, miop, monòlit, timpà...*).
 - Normativa sobre dièresi, incloent-hi les excepcions i els casos de més dificultat, com ara en síl·laba àtona (*aillar, traïció...*); en els verbs de complexitat especial de la tercera conjugació (*argüir, argüit, argüia...*); en cultismes derivats acabats amb els sufixos *-tat, -al i -itzar* (*continuïtat, trapezoidal, homogeneïtzar...*); en noms derivats d'una paraula que presenta i tònica (*aïllament, traïdor...*), i en parelles de paraules que es diferencien per la dièresi (*fluid / fluït; fruit / fruit; reina / reïna...*).
 - Escriptura de les paraules compostes o derivades juntes, separades o amb guionet, segons les normes ortogràfiques (*benestar, mal humor, malacostumar, café teatre, el no-res, Sud-àfrica, despús-ahir, Vila-real, barba-serrat, bum-bum, xano-xano...*). Derivats sense guionet (*sotssecretari, infraroig, hispanoamericà...*).

-
- Separació de síl·labes i guionet en préstecs adaptats i no adaptats, símbols i altres usos excepcionals (*α-naftol, àcid d-lisèrgic...*).
 - Ús del guionet, escriptura junta o separada de paraules compostes i altres locucions (*filferro, fil d'aram, cotó en pèl, maldecap, mal de cap, sobretot, sobre tot...*). Guionet en manlleus (*ex-libris, agnus-dei...*), per a evitar formes estranyes (*abans-d'ahir, cul-de-sac, qui-sap-lo...*) o com a recurs sintàctic (*relació qualitat-preu...*); guionet en préstecs (*hip-hop...*).
- **Apostrofació i contracció**
 - Apostrofació de sigles i acrònims (*l'IVAM, la IBM...*). Casos especials de l'apòstrof (*Mira l'Andreu. Ve del Puig. Escriu sempre la @ en les adreces de correu. Són originaris de Hawaii. El supermercat d'Amazon ha tornat a decebre'm...*).
 - Contracció en casos especials (*Aquest fragment és d'El senyor dels anells. Aquestes cartes són originals del Consell de Presidència...*).
 - **Consonants oclusives i labiodentals**
 - Grups *cap-*, *prop-* (*capbussar-se, proppassat...*).
 - Grups consonàntics cultes com ara *pn-*, *ps-*, *pt-*, *ts-* en inici de paraula (*pneumàtic, pterodàctil, ptolemaic, tsarista*) i paraules amb dificultat (*tungsté, apotegma, babord, feldspat, molibdé...*).
 - Duplicacions gràfiques més complexes (*subbranquial, addició, accèssit, aflicció, suggestionar, sangglaçar...*).
 - Oclusives en préstecs, topònims i antropònims (*Carib; Eduard; grog i groc; Qatar, Iraq; pàrquing, màrqueting; judoka, karate...*).
 - Ortografia de *b/v*, incloent-hi els pseudoderivats (*berruga / verrucària; avortar / abortiu*) i altres casos que presenten dificultat, com ara topònims discrepants amb altres llengües (*Anvers, Nerbion, l'Havana...*).

- **Consonants alveolars**

- Cultismes i paraules d'especial complexitat ortogràfica (*Saragossa, èczema, Moçambic, Ignasi, sentinella, Ademús...*).
- Alveolars en paraules compostes i derivades amb un prefix (*asimetria, contrasenya, transsiberià, pressentir...*).
- Les grafies *tz* i *ts* (*zitzània, sotsobrar...*).

- **Consonants palatals**

- Escriptura adequada de les palatals en tots els casos, fins i tot en els que presenten més dificultat ortogràfica.
- Palatals en les paraules adaptades d'altres llengües (*haixix, Txaikovski...*).
- Ús excepcional de *tx-* inicial (*Txad...*).

- **Consonants laterals, nasals i ròtiques, i la h**

- Grafia *-l* final en paraules amb una certa dificultat (*bonítol, cerebel, nínxol, cervo/cérvol...*).
- Ús coherent de les geminacions *tl* i *tll* (*butla / butlla, batle / batlle...*); homòfons i parònims amb laterals (*vila / vil·la...*).
- Regles avançades de l'ortografia de les nasals: *n* o *m* davant de *f* i *r* (*enfadar, àmfora, Enric, somriure...*); *-n* i *-m* en posició final (*tron, orangutan, betum...*). Grups nasals *mm*, *nn*, *nm* i *mn* en cultismes i en paraules d'especial complexitat ortogràfica (*primmirat, annals, bienni, tanmateix, enmig, escamnar, mnemotècnia...*).
- Regles avançades de les consonants ròtiques: les grafies *r* i *rr* en paraules compostes (*mata-rates, grecoromà, trirrem, Vila-real...*) i darrere de prefix (*arítmia, autoretrat, coreferent, prerrogativa...*). Ròtiques en paraules d'especial complexitat (*sabre, eradicar, crebantar, ornitorinc, otorino...*).

-
- Grafia *h* en préstecs (*hàmbster, handbol...*) i en cultismes no molt usuals (*subtrahend, hidròfob, hexagonal, holograma...*). La *h* aspirada en onomatopeies (*ha, ha, ha!...*) i en estrangerismes (*hippy, Hollywood...*). Altres sistemes de representació gràfica de la *h* (*Jerez, sikh, Khartum...*).
 - Regles avançades de la grafia *h*: usos diferents dels d'altres llengües (*coet, orxata, trua, harmonia, subhasta...*); la grafia *h* en els cultismes (*hèlix, hemorràgia, híbrid, hídric...*). Distinció ortogràfica de parelles de paraules (*ala / hala; aprendre / aprehendre; hom / om; ostatge / hostatge...*).

- **Convencions**

- Les majúscules, les minúscules i els tipus de lletra. Funció demarcativa i funció distintiva de les majúscules. Ús de les majúscules en els següents casos d'ús general: càrrecs oficials; formes de tractament que precedeixen els noms propis o les designacions de càrrecs; formes protocol·làries; noms d'institucions i entitats; topònims amb article; noms de places, carrers, etc. Tipus de lletres: descripció i usos de la rodona, la cursiva, la negreta i la versaleta.
- Signes de puntuació: regles avançades. Puntuació adequada de les oracions compostes; casos en què no hi ha correspondència entre les pauses de l'entonació i l'ús del signe de puntuació; signes per a introduir incisos i la seua gradació; ommissió de la coma entre el subjecte i el predicat, etc.
- Abreviacions, sigles i acrònims. Ús correcte d'abreviacions, símbols i sigles. Escripció de xifres, magnituds i quantitats en lletra o en número segons el context.
- Criteris d'ús (equilibri entre simplificació i comprensió del text: mesura, coherència i pertinència).

• Gènere i nombre del substantiu i l'adjectiu

- Usos contrastius quant al gènere amb el castellà (*molta esplendor, una nau viking...*).
- Substantius amb doble forma de gènere (*teulat, teulada...*) i amb significat diferent (*ganivet, ganiveta...*).
- Plural dels antropònims (*els Borja, els Borbons...*).
- Plural dels mots compostos i de locucions nominals (*curtmetratges, cafès teatre, maldecaps, mals de cap...*). Substantiu de doble gènere amb significat diferent (*clímax, cremallera, paleta, post...*).
- Usos contrastius quant al nombre amb el castellà (*anar camps a través, llevar l'àncora...*).
- Posició de l'adjectiu i concordança: adjectiu referit a més d'un substantiu. Adjectiu que forma part d'una locució verbal o que queda separat del substantiu a què es refereix (*fer públic els resultats...*).
- Adjectius determinats per substantius (*blau cel, verd ampolla...*).
- Graus de l'adjectiu: comparatius cultes (*ulterior...*), superlatius amb formes cultes (*antiquíssim, libèrrim...*); altres mecanismes d'expressió del grau superlatiu (*prefixos arxi- i re-; sufix -èrrim*).

• Determinants

- Valoració i ús de l'article personal: usos generals i fossilitzats (*Torre d'en Besora...*).
- Presència o absència de l'article en expressions temporals, topònims, proverbis i expressions lexicalitzades (*jugar a pilota, alçar el cap...*).
- Col·locació del determinant demostratiu (*Aquella casa és immensa. El llibre aquell és interessant*). Valor despectiu en posició postnominal (*Hi havia el cotxe aquell que...*).

-
- Usos abusius dels demostratius (*No ha dut el rebut i aquest és imprescindible.*).
 - Altres determinants anafòrics (*l'esmentat, el dit, el mencionat...*).
 - Possessius: expressions que contrasten amb el castellà (*a càrrec seu, a gust teu...*). Ús de *llur* i *llurs*. Expressió de la pertinença: ús del pronom *en* i dels pronoms datius amb valor possessiu (*...en coneixia l'origen; li feia mal l'esquena...*).
- **Pronoms**
- Pronoms forts: ús de *jo* i de *mi* darrere de preposicions i reforçament de pronoms amb *mateix* (*...sense mi..., ...llevat de jo mateixa...*).
 - Tractament personal formal (*vós / vosté*); implicacions sintàctiques.
 - Pronoms personals forts: ús restringit dels pronoms personals forts de tercera persona amb les entitats inanimades (*Té paciència i confia en ella / hi confia. Ha escrit una novel·la i parla d'ella / i en parla.*).
 - Usos i funcions gramaticals dels pronoms febles. *El, la, els, les* com a atribut en sintagmes definits; *en* i *hi* predicatius (*...s'hi ha tornat...; ...se n'ha fet...*); *hi* en complement circumstancial de manera; *en* complement de nom.
 - Formes plenes en modismes i frases fetes (*tant se val, tant me fa*).
 - Pronoms que acompanyen verbs transitius i intransitius (*avisar-lo, telefonar-li...*).
 - Restriccions en les combinacions pronominals (*Cuinaran uns quants pastissos de xocolate; en cuinaran un quants pastissos; en cuinaran uns quants de xocolate*).
 - Combinacions ternàries (*...menjar-se-me-la*).
 - Usos i funcions gramaticals dels relatius, interrogatius i exclamatius: supressió gramatical de la preposició (*En el lloc que vaig nàixer*); construcció de relatiu precedit de verb (*aprofitant el qual*); construccions de relatiu particulars (*N'hi ha que... Hi ha qui...*). Supressió d'usos redundants del pronom feble en les oracions de relatiu.

-
- Pronoms interrogatius reforçats per un substantiu interjectiu (*Què dimonis fas?*).
 - **Quantificadors**
 - Numerals: lectura i escriptura de les fraccions. Numerals col·lectius (*una dotzena, un lustre...*), incloent-hi els col·lectius tradicionals (*grossa, tern, qiüern...*). Interferències d'altres llengües (*el número u de la classificació...*). Els prefixos cultes numerals (*hemi-, semi-, mono-...*) i les formes compostes (*quadrimestre...*).
 - Quantitatius: usos i funcions. Formes tradicionals (*manco, quinzets, unces...*). Interferències del castellà (*cap / gens de gràcia...*). Coneixement dels usos i les funcions gramaticals dels indefinits. Casos d'especial dificultat o molt formals: usos de *cada; altre, un altre, l'altre / d'altre; tal*, com a substitut de nom propi.
 - Els diversos valors del quantificador nominal *tot* (amb numeral, topònim, gerundi, adjectiu, adverbi).
 - Precisió en l'ús dels indefinits i adequació de la forma a la funció exercida (*qualsevol, qualsevol; qualsevulla, qualssevulla; ambdós; altre, un altre, l'altre; cert, un cert*).
 - Indefinits arcaics o molt formals (*mant, quelcom, altri, hom, qualque, sengles*). Interferències del castellà (**tinc alguna / un poc de pressa...*).
 - **Preposicions**
 - Precisió en els usos particulars de preposicions simples (*Fa gust de peix. Porta pantalons de ratlles. Res a fer...*) i compostes (*cap i cap a, fins i fins a, com i com a, per i per a*). *Per i per a* davant d'infinitiu.
 - Usos excepcionals (*N'hi ha prou amb dir-li-ho una vegada només. Amb que li ho digues una vegada només, ja n'hi ha prou*). Usos preposicionals relacionats amb el règim sintàctic del verb (*Pensa en tu. Què hi ha de / per a sopar? Recórrer / apel·lar contra la sentència*).

-
- Contactes entre diverses preposicions; coordinació d'elements amb règims preposicionals diferents; substitució de les construccions agramaticals (**Amb fer la faena ja tenim prou. / Només fent la feina ja tenim prou*).
 - Solucions als usos impropis de les preposicions: la preposició *de* davant d'infinitiu amb valor condicional; alternatives als usos no genuïns (*Alacant, 2 de febrer. Menjava a poc a poc...*); les preposicions que expressen relacions espacials (*Em trobe sota un arbre / davall d'un arbre. Viu enfront de l'ajuntament...*).
 - Ús genuí de les preposicions en la fraseologia (*posar en relleu, amb molta honra...*). Correlacions preposicionals i ús de les preposicions *des de... fins a* i *de... a*, per a expressar els punts extrems. Ús genuí de les locucions prepositives evitant les interferències i els usos impropis, etc.
- **Adverbis**
 - Usos de la doble negació. Usos de l'adverbi *pas*.
 - Negació expletiva. Ús de l'adverbi no amb verbs de temor i en algunes oracions comparatives (*Temia que la seua decisió no haguera estat encertada / Aquest objecte té més valor que no el que se li atribueix*).
 - Ús particular d'alguns adverbis i locucions adverbials com ara *corrents* (*Li vaig demanar ajuda i me l'oferí corrents*), *inclusivament* i *exclusivament* (*Hi ha festa tots dos dies inclusivament amb escriu (Li va tornar el favor amb escriu), escaig (El meu fill pesava trenta quilos i escaig)*).
 - Usos formals de certs adverbis (*enlloc, força, dempeus, corrents, tothora, enjorn o d'hora, sota, l'endemà*).
 - Lexicalització de les locucions adverbials: *aleshores, a les hores; alhora, a l'hora; enlaire, en l'aire; potser, pot ser; sobretot, sobre tot; enlloc, en lloc*.

• Conjuncions i altres connectors

- Propietat en l'ús de conjuncions i altres connectors i substitució de les interferències i calcs lingüístics (*Situa els convidats *conforme / tal com van decidir. *Segons / A mesura que ella s'acosta m'emocione més*).
- Ús de la conjunció temporal *mentre*, la locució conjuntiva *mentre que* i l'adverbi *mentrestant*. Col·locació diversa de la conjunció *però*, etc.
- Conjuncions arcaiques o molt formals (*jatsia, car, puix*).

• Verbs

- Concordança temporal en diversos tipus d'oracions (*Quan anirem / anem a escola, parlarà de ploure. Si no parlaves / parlaves, entendries l'explicació. Tem que li pagarà / pague més tard*).
- Ús del mode indicatiu amb els adverbis de dubte.
- Els verbs defectius (*caldre, haver-hi i meteorològics*).
- Els valors de les formes no personals.
- Evitació de l'infinitiu amb valor de recapitulació i del gerundi amb valor copulatiu i especificatiu (*La llei entrarà en vigor demà *aplicant-se / i s'aplicarà a tots els casos previstos*).
- Propietat en l'ús dels règims verbals de verbs coordinats (**Llig i parle d'un llibre / Llig un llibre i en parle*).
- Ús ajustat al règim sintàctic de cada verb: verbs transitius i intransitius, verbs pronominals i no pronominals, etc.
- Morfologia verbal: casos excepcionals, d'especial dificultat o més formals. Verbs que presenten formes diferenciades, bé per diferenciacions semàntiques (*Les estrelles lluen. La corbata no li llueix gens. He cuit l'arròs. M'ha cogut la ferida*), bé perquè una de les formes és pròpia de contextos molt més formals (*patisca / patesca, establert / establert, ser / ésser, sigut / estat*).

-
- Ús coherent de les formes verbals amb el grau de formalitat de la situació.
 - Casos subjectes a variació contextual i a variació geogràfica dels usos de *ser*, *estar* i *haver-hi* (*Lluís és fadrí / casat. Sílvia és / està al treball. Al costat hi ha el casal. L'aigua està freda a la nevera*).
 - Verbs de conjugació pronominal (*desdejunar-se*) i diferències de significat del verb pronominal i no pronominal (*riure / riure's, seure / asseure's*).

3.2.3. Lèxic i semàntica

• Vocabulari culte comú i especialitzat

- L'habitatge, la construcció i les relacions en aquests àmbits.
- Les activitats professionals i els principals sectors productius.
- L'alimentació i la restauració.
- Activitats culturals i de lleure.
- Economia nacional i internacional.
- L'educació.
- La indústria del turisme.
- Els mitjans de comunicació.
- La salut i l'assistència sanitària i social.
- El medi ambient i la sostenibilitat.
- Les arts: el cine, el teatre, les arts plàstiques, etc., i la gestió cultural.
- Les tecnologies de la comunicació.
- La societat i el govern. Els problemes socials.

-
- **Creació lèxica: parasíntesi, neologismes, calcs i habilitació**
 - **Expressions idiomàtiques i col·loquials. Metàfores lexicalitzades**
 - Enunciats fraseològics: col·locació, ordenació d'elements, locucions i frases fetes.
 - **Precisió lèxica. Interferències lèxiques: barbarismes i préstecs**
 - Falsos sinònims. Ultracorrecció.
 - Interferències i manlleus en llenguatges d'especialitat.
 - **Relacions semàntiques**
 - Reformulacions i nominalitzacions (en discurs acadèmic i periodístic).
 - Mecanismes lèxics de cohesió textual: de referència (repetició, hiperonímia, hiponímia, sinonímia, mots generals) i de sentit (complementarietat, antonímia, oposició relativa, relacions pragmàtiques).
 - **Paraules tabú, eufemismes i disfemismes**
 - **Formació del lèxic**
 - Paraules patrimonials i cultismes. Arcaïsmes. Vulgarismes i dialectalismes.
 - Onomàstica, antroponímia i toponímia.
 - **Registres i varietats lingüístiques: històrica, geogràfica, social i funcional. Models de llengua.**
 - **Semàntica pragmàtica: substitucions, pressuposicions, sobreentesos, inferències, ironia. Usos lèxics figurats: comparació, metàfora, metonímia, sinècdoque...**

CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, INVESTIGACIÓ, CULTURA I ESPORT

Direcció General de Política Lingüística i Gestió del Multilingüisme
Av. Campanar, 32 - 46015 València - Tel. 96 197 01 89
<http://www.ceice.gva.es/va/web/jqcv>